

Uttalelse til: Finans Norge, Virke, Spekter og Finansdepartementet

Pensjon det lønner seg å jobbe for

Pensjonssystemet er under press. Når eldrebølgen skyter fart, vil statens årlige pensjonsutgifter øke betydelig. Kostnadsøkningene vil kreve tøffe politiske prioriteringer på velferdsgoder og skatter, og det vil skjerpe den offentlige debatten. Det har vi fått en forsmak på i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Pensjonsutvalget, som la frem sin rapport i juni 2022, evaluerte pensjonsreformen og foreslo konkrete endringer for å sikre den økonomiske og sosiale bærekraften. Budskapet er at vi må bli flere som står i jobb lengre dersom den økonomiske bærekraften skal ivaretas. Utvalget foreslår derfor at aldersgrensene i pensjonssystemet bør økes i takt med økende levealder i befolkningen.

Finansforbundet støtter forslaget om heving av aldersgrensene, men mener samtidig at arbeidsgivere i større grad må ta ansvar for å legge til rette for kompetansehevende tiltak som fremmer lengre yrkeskarrierer.

Samtidig peker utvalget på to områder der den sosiale bærekraften bør styrkes. Utvalgets flertall foreslår å skjerme uføre delvis for levealdersjusteringen og at minstepensjonene reguleres bedre enn er tilfelle i dag. Forslagene koster, men balanserer etter Finansforbundets mening hensynet til den sosiale og økonomiske bærekraften på en god måte.

Det er bekymringsfullt at et mindretall i utvalget tar til orde for mye rausere ordninger. Gode intensjoner til tross, vil dette påføre fremtidige generasjoner betydelige kostnadsøkninger og medføre en svekkelse av arbeidslinjen. Regningen for pensjonspolitiske gavepakker sendes til morgendagens arbeidstakere.

Finansforbundet oppfordrer politikerne til ansvarlighet i debatten om uføre- og minstepensjoner, og at fremtidige generasjoners finanspolitiske handlingsrom bør vektlegges i beslutningsprosessen.

Finansforbundet etterlyser et helhetlig blikk på pensjonssystemet når det nå tas stilling til utvalgets forslag. Svakheten med pensjonsutvalgets rapport er at den kun tar for seg folketrygden. Tjenstepensjoner ligger derimot utenfor utvalgets mandat. Måltidet vurderes kun ut fra hovedretten, mens desserten holdes utenfor, men det er nettopp desserten som skaper forskjeller.

Arbeidstakere med en god tjenstepensjonsordning og avtalefestet pensjon vil få en god samlet uttelling fra pensjonssystemet. På motsatt ende er de som knapt får dessert. Det gjelder ansatte uten AFP og med dårlig kvalitet på tjenstepensjonsordningen.

Politikerne bør rette blikket mot tjenstepensjonsordninger når de vurderer pensjonsutvalgets endringsforslag. Hvis desserten blir søtere, trenger ikke hovedretten å være like stor. Når arbeidsgiverne bidrar til mer pensjon til sine ansatte, kan folketrygden

avlastes. Mer pensjonsopptjening gjennom arbeidsgiver er også med på å stimulere til arbeid og støtter dermed opp under arbeidslinjen i folketrygden.

Finansforbundet er opptatt av bærekraften i pensjonssystemet. Bedre tjenstepensjonsordninger vil bidra til det. Finansforbundet mener derfor at minste innskuddssats bør heves fra 2 til minst 4 prosent.